

**Aiaraldea Eskualderako Berehalako jarduera
planaren elaborazio, kontraste eta onartzea**

AIARALDEA ESQUALDERAKO BEREHALAKO JARDUERA PLANA

Laburpen dokumentua

2022ko Martxoak 1

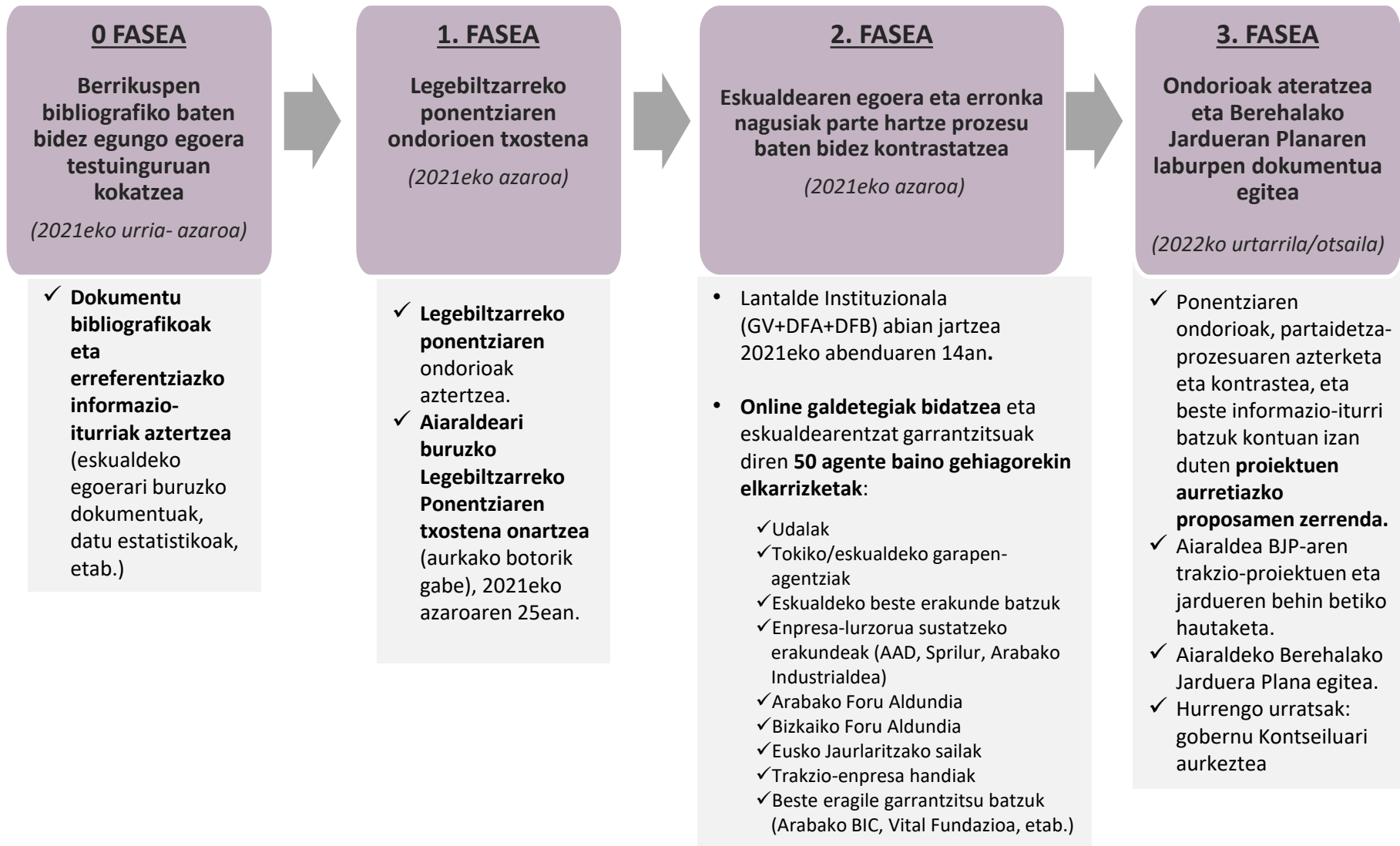
1. AIARALDEAKO ESKUALDEA – UDALERRIAK ETA KOKAPENA

- Aiaraldea eskualdeak, berez, Arabako udalerrriak baino hartzen ez baditu ere, honako udalerrri hauek hartzen ditu berehalako ekintza plan honen helbururako: Aiara, Amurrio, Arakaldo, Arrankudiaga, Artziniega, Audio, Okondo, Urduña eta Orozko.
- Eskualdeko testuinguru sozioekonomikoa aztertuta, udalerrri guztiei neurri handiagoan edo txikiagoan eragiten dieten hainbat arazo eta erronka identifika daitezke:
 - Herritarrekiko bizikidetzeta-arazoak, industria-enpresak hiri-bilbean kokatzearen ondorioz.
 - HAPO-ak eguneratzeko beharrak, bereziki Laudion, eta industria-lurzoru berria garatzeko beharrak.
 - Trantsizio energetikoaren eta karbono-aztarna murrizteko enpresen erronkari erantzutea.
 - Energia garbiko proiektu gutxi ezarri dituen eta mendekotasun energetiko handia duen industriaren kostu energetiko handia iraultzea.
 - Ingurumen-beharrei irtenbidea ematea, hondakinak murriztuz edo gehiago birziklatuz, eta industria-jardueratik sortzen diren hondakin-urak araztuz.
 - Lehiakortasun industrialari eusteko Arabako lantegiak espezializatzeko eta dibertsifikatzeko beharra, batez ere Oil & Gas sektorekoak.
 - Jarduera berritzaile eskasa eta pertsona ekintzaileen defizita.
 - Ekonomia batzuk landa-eremukoak dira neurri handi batean, eta beste batzuk, berriz, trakzio-enpresa handien mendekoak.
 - Laneratzearekin lotutako zerbitzuek enpresa-ingurunearekin duten harreman estrategikoa hobetzeko beharra.
 - Etxebizitza irigarrien sustapen berrien defizita, gazteak lurraldean finkatzen laguntzeko.
 - Langabetu askoren prestakuntza-maila baxua.
 - Industria-lurzoruak deskontaminatzeko beharra.
 - Irisgarritasun-premia handiak, udalerrri barruko eta udalerrien arteko sakabanaketaren ondorioz.
 - Udalerrien gizarte-gaztetzeari ekitea: etxebizitza, aisialdia, kultura eta enplegua bultzatzea.

2. AIARALDEAKO BEREHALAKO JARDUERA PLANA EGITEKO METODOLOGIA ETA FASEAK

Berehalako Jarduera Plana egiteko erabili den metodologia hiru fase izan ditu. Eusko Legebiltzarrak 2020/11/25ean egindako Osoko Bilkuran onartu zen azken txostenaren azterketa hartzen da prozesuaren abiapuntutzat. Hau oinarritzat hartuta, eta eragile instituzional, ekonomiko eta sozialekin kontrastatu ondoren, Berehalako Jarduera Plan hau artikulatu da.

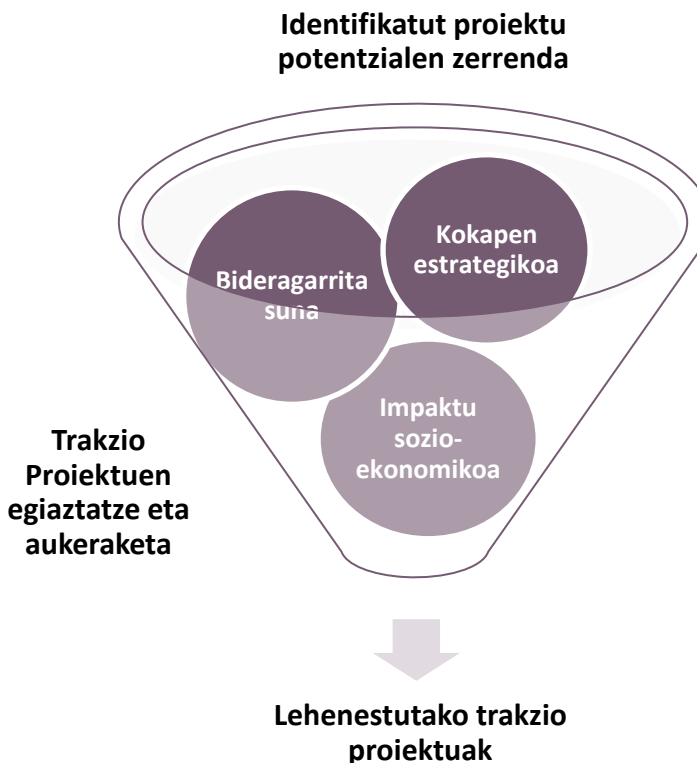

3. TRAKZIO PROIEKTUAK AUKERATZEKO IRIZPIDEAK

Proiektu traktoreak hautatzeko irizpideak bat etorri dira Aiaraldeari buruzko Legebiltzarreko Ponentziaren ondorioen txostenean ezarritako printzipio gidariekin. Hauen egingarritasun, eragin eta kokapen estrategikoaren arabera hautatu dira.

Txostenean jasotakoaren arabera, bi planetan zehaztuko diren **trakzio-proiektuek honako ezaugarri hauek** bete beharko dituzte:

- **Eskualdearen ikuspegia** izan behar dute, eta horretan eragin.
- **Errealistak, egingarriak, lehentasunezkoak, laguntzaileak eta erantzunkideak** izan behar dute.
- **Izaera eraldatzailea** izan behar dute. **Garapen ekonomiko adimentsua, berritzailea** eta balio erantsi handikoa.
- **Jasangarritasuna eta iraunkortasuna** zeharkako elementu gisa integratu behar dute.
- **Inklusioa eta aukera-berdintasuna** bermatu behar dituzte.
- **Genero-ikuspegia** izan behar dute.
- **Prozesu parte-hartzaileen** bidez egin behar dira, Eskualdeko eragile sozial, ekonomiko eta instituzionalak kontuan hartuta.

Erreferentziak

- ✓ **Parlamentu Ponentziaren txostena**
- ✓ **Partaidetza prozesu baten bidezko kontrastak:**
 - Eragile ekonomiko eta sozialak
 - Eskualdeko udalak
 - Eusko Jaurlaritzako Sailak
 - Inplikaturako Foru Aldundiak
- ✓ **Inplikaturako erakundeetako sailburordetzen eta sailen balorazioa**
- ✓ **Aiaraldeko Berehalako Jarduera Planean hautatutako trakzio proiektuen behin betiko proposamena (2022-2024)**

4. TRAKZIO PROIEKTUAK ETA AIARALDEAKO JARDUERA PLANERAKO AUKERATUTAKO PROIEKTUAK

Aurreko faseen ondoren, eta baliagai ekonomiko, baliabide, gaitasun eta gauzatze-denboraren funtsean proiektuak lehenetsi ondoren, Aiaraldeako Berehalako Jarduera Planean 8 proiektu traktore eta 33 jarduera definitu dira, 2022tik 2024ra bitartean garatuko direnak. Berehalako Jarduera Plan hau, gaur egun lantzen ari den Aiaraldea Eskualdeko Plan Estrategikoan txertatuko da eta jarraipena izango du.

1. ARDATZA EKONOMIAREN SUSPERTZEA ETA INDUSTRIA DIBERTSIFIKATZEA

2. ARDATZA ENPLEGUA, GIZARTERATZEA ETA PRESTAKUNTZA

3. ARDATZA GIZARTE KOHESIOA ETA ZERBITZU PUBLIKOEN HOBEKUNTZA

4. ARDATZA HIRI BERRONERATZEA, ETXEBIZITZA ETA INGURUMENA

5. ARDATZA AZPIEGITURAK ETA MUGIKORTASUN JASANGARRIA

A1. Industria eraberritzea eta lur eta eraikin industrialak berreskuratzea

1. Audio Glass Hub
2. Energia-eraginkortasuna: deskarbonizazioa eta ingurumen-aztarna murriztea
3. Lurzoru eta eraikin industrialen inbentarioa eta berreskurapena
4. Aiaraldea Industrial Lab
5. Industrialdeak modernizatzea

A3. Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea

1. Turismo sektorea sustatzea
2. Txakolinaren ibilbidea garatzea
3. Artisanu-produktuen ibilbide gastronomikoa
4. Museueen sarea
5. Dorretxeen ibilbidea
6. Quejana
7. Ekitaldi bereziak
8. Marka Turistikoa
9. Aiaraldearen merkataritza eta turismoa biziberritzeko plana
10. Turismoa sustatzeko beste jarduera batzuk

A2. Dibertsifikazio ekonomikoa: nekazaritzako elikagaien sektorea

1. Nekazaritza-enpresen hazitegi bat sortzea
2. Hegaztiak eraldatzeko zentro baten bideragarritasuna aztertzea
3. LABEAN programaren aplikazio espezifikoak
4. Zerrategiaren bideragarritasun-azterlana
5. Nekazaritzako elikagaien soberakinak biltzeko eta balioztatze kanalak

A4. Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura sektorea

1. Urduñako kultura-ondare berezia zaharberritzea eta balioestea
2. rtziniegako monumentu-multzoa hobetzeko esku-hartzeak
3. Laudioko Antzoki berria

A5. Enplegu eta Lanbide Heziketako Proiektuak

1. eirari lotutako lanbide-heziketa politeknikoko zentroa
2. Prestakuntza-, berrikuntza- eta ekintzailatza-proiektuak Amurrioko eta Laudioko LHko ikastetxeetan
3. Hizkuntzetan trebatzea

A6. Gizarte-kohesioa: etxebizitza sozialak

1. Proiektu sozialetarako etxebizitzaren lagapena
2. Desgaitasun intelektualerako baliabidea, eguneko zentro eta egoitza

A7. Hiri- berroneratzea: auzo kalteberak

1. Amurrio Goikolarra auzoa osorik berroneratzea
2. Landata eta Dolores Madaria auzoak osorik berroneratzea (Urduña)

A8. Ingurumena eta Mugikortasun jasangarria

1. Nerbioiko Parke Linealaren garapena
2. Bide berdeen sarea zabaltzea
3. Mugikortasun iraunkorra bultzatzeko azpiegiturak

6. ARDATZA ESQUALDEKO IKUSPEGI ESTRATEGIKOA

Eskualdeko ikuspegi estrategikoa

1. Eskualdeko Plan Estrategikorako Talde Eragilea

5. TRAKZIO PROIEKTUAK. KUANTIFIKAZIO EKONOMIKO OROKORRA 2022-2024

PONENTZIAREN ARDATZAK	TRAKZIO PROIEKTUAK	EUSKO JAURLARITZAREN AURREKONTUA	BESTE ERAKUDEEN AURREKONTUA	AURREKONTUA GUZTIRA	Legebiltzarreko PONENTZIAKO AURREKONTU TARTEA (M€)
1. ARDATZA- EKONOMIAREN SUSPERTZEA ETA INDUSTRIA DIBERTSIFIKATZEA	A1 Industria eraberritzea eta lur eta eraikin industrialak berreskuratzea	9,5 Mill €	1,65 Mill € (AFA) 0,15 Mill € (BFA)	11,30 Mill €	9,75-10
	A2 Dibertsifikazio ekonomikoa: nekazaritzako elikagaien sektorea	2,0 Mill €	0,03 Mill € (BFA)	2,03 Mill €	1,75-2
	A3 Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea	1,5 Mill €	0,12 Mill € (BFA)	1,62 Mill €	1,25-1,5 + 0,25-0,5
	A4 Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura sektorea	2,0 Mill €	1 Mill € (AFA)	3,00 Mill €	
2. ARDATZA- ENPLEGUA, GIZARTERATZEA ETA PRESTAKUNTZA	A5 Enplegu eta Lanbide Heziketako Proiektuak	2,0 Mill €	0,1 Mill (AFA)	2,10 Mill €	2,5-3
3. ARDATZA- GIZARTE KOHESIOA ETA ZERBITZU PUBLIKOEN HOBEKUNTZA	A6 Gizarte-kohesioa: etxebizitza sozialak	0,5 Mill €	0,8 Mill € (AFA)	1,30 Mill €	
4. ARDATZA- HIRI BERRONERATZEA, ETXEBIZITZA ETA INGURUMENA	A7 Hiri- berroneratzea: auzo kalteberak	3,5 Mill €		3,50 Mill €	3,75-4
5. ARDATZA- AZPIEGITURAK ETA MUGIKORTASUN JASANGARRIA	A8 Ingurumena eta Mugikortasun jasangarria	3,0 Mill €	0,49 Mill € (AFA) 0,11 Mill € (AmurrioUdala) 0,04 € (Aiarako Udala)	3,64 Mill €	4,75-5
6. ARDATZA - ESKUALDEKO IKUSPEGI ESTRATEGIKOA	Eskualdeko Ikuspegi Estrategikoa	-	-	-	-
	LEHENTASUNEZKO JARDUERA ZONALDEAN EGOKITUTAKO GUZTIRAKOA	24,0 Mill €	4,49 Mill €	28,49 Mill €	24-26

6. TRAKZIO PROIEKTUAK. EUSKO JAURLARITZAREN AURREKONTUAREN LABURPEN KOADROA

ARDATZ ESTRATEGIKOAK	TRAKZIO PROIEKTUAK	2022	2023	2024	GUZTIRA PROIEKTUKO
1. Ardatza- Ekonomiaren Suspertzea Eta Industria Dibertsifikatzea	A1. Industria eraberritzea eta lur eta eraikin industrialak berreskuratzea	3.016.560	6.483.440		9.500.000
	A2. Dibertsifikazio ekonomikoa: nekazaritzako elikagaien sektorea	400.000	1.600.000		2.000.000
	A3. Dibertsifikazio ekonomikoa: turismo eta merkataritza sektorea	350.000	1.150.000		1.500.000
	A4. Dibertsifikazio ekonomikoa: kultura sektorea	250.000	1.750.000		2.000.000
2. Ardatza- Enplegua, Gizarteratzea eta Prestakuntza	A5. Enplegu eta Lanbide Heziketako Proiektuak	850.000	1.150.000		2.000.000
3. Ardatza- Gizarte Kohesioa eta Zerbitzu Publikoen Hobekuntza	A6. Gizarte-kohesioa: etxebizitza sozialak	350.000	150.000		500.000
4. Ardatza- Hiri Berroneratzea, Etxebizitza eta Ingurumena	A7. Hiri- berroneratzea: auzo kalteberak	350.000	1.575.000	1.575.000	3.500.000
5. Ardatza- Azpiegiturak eta Mugikortasun Jasangarria	A8. Ingurumena eta Mugikortasun jasangarria	433.440	1.941.560	625.000	3.000.000
6. Ardatza - Eskualdeko Ikuspegi Estrategikoa	Eskualdeko Ikuspegi Estrategikoa				
Guztira		6.000.000	15.800.000	2.200.000	24.000.000